

İçindekiler

Ekonomik Araştırmalar	2
TCMB Mayıs Ayı Faiz Kararını Açıkladı.....	2
Nisan Ayında Bütçe Açığı Verildi.....	2
Sanayi Üretim Endeksi Mart Ayında %9,6 Artış Gösterdi.....	3
1. Çeyrekte İşsizlik Oranı %11,4 Seviyesine Ulaştı.....	3
Nisan Ayında Yıllık Enflasyon %69,97.....	4
Tüketici Güven Endeksi Mayıs'ta Artış Gösterdi.....	5
Dış Ticaret Haddi 75,3 Seviyesinde Gerçekleşti.....	5
Cari Açık Mart'ta 5.55 Milyar Dolara Yükseldi.....	6
Kent, Yönetim ve Çevre Araştırmaları	7
Etik Eğitimi ve Etik Eğitici Yetiştirilmesi İş Birliği Protokolü İmzalandı.....	7
Türkiye Çevre Haftası Genelgesi Yayınlandı.....	8
Çevreyi Tehdit Eden E-Atıklar Geri Dönüştürülüyor.....	9
Kadına ve Sağlık Çalışanlarına Şiddetin Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda Kabul Edildi.....	10
Uluslararası Araştırmalar	12
İsveç ve Finlandiya'nın NATO Üyeliği Türkiye Engeline Takıldı.....	12
Ukrayna Krizi Farklı Boyutlarıyla Hala Gündemde.....	14
Türkiye'nin Suriye'de ve Güneyde Güvenli Bölge Vurgusu.....	16
Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar	18
19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı.....	18
Bahar Bayramı Hıdırellez.....	19
İşçi Bayramı Tüm Dünyada Kutlandı.....	20
ABD 1 Mayıs'ı Kabul Etmiyor.....	21
Mayıs Yedisi Şenlikleri.....	21
Bize Ulaştın	22
SAM Ekibi	23

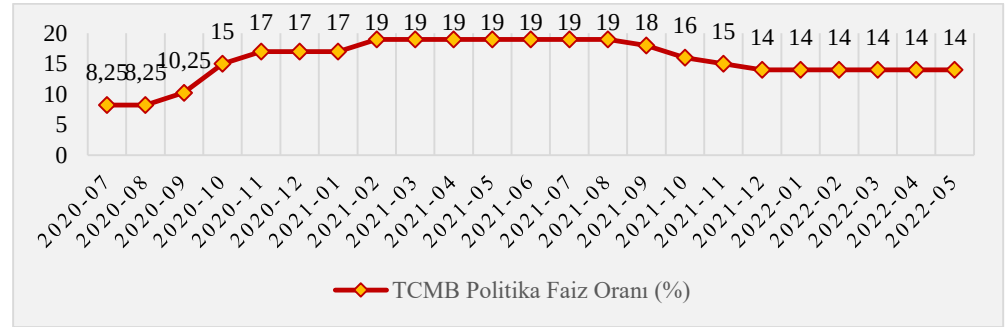
Ekonomik Araştırmalar

TCMB Mayıs Ayı Faiz Kararını Açıkladı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 26 Mayıs 2022 tarihinde yılın beşinci Para Politikası Kurulu toplantısını gerçekleştirdi. Para Politikası Kurulu, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının %14'te sabit tutulmasına karar verdi. Bu çerçevede Aralık 2021'de %14'e indirilen politika faizi, 2022 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında olduğu gibi Mayıs ayında da korundu.

TCMB tarafından açıklanan karar metninde (Sayı: 2022-26) şu ifadeler yer verildi:

“Enflasyonda yakın dönemde gözlenen yükselişte; jeopolitik gelişmelerin yol açtığı enerji maliyeti artışları, ekonomik temellerden uzak fiyatlama oluşumlarının geçici etkileri, küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışların oluşturduğu güçlü negatif arz şokları etkili olmaya devam etmiştir. Kurul, sürdürülebilir fiyat istikrarı ve finansal istikrarın tesisi için atılan ve kararlılıkla sürdürülmekte olan adımlar ile birlikte, küresel barış ortamının yeniden tesis edilmesi ve enflasyonda baz etkilerinin de ortadan kalkmasıyla dezenflasyonist sürecin başlayacağını öngörmektedir. Bu çerçevede Kurul, politika faizinin sabit tutulmasına karar vermiştir.”

Kaynak: TCMB

Nisan Ayında Bütçe Açığı Verildi

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından aylık olarak yayımlanan Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri raporuna göre 2022 yılı Nisan ayında 50,2 milyar TL bütçe açığı verildi.

2022 yılı Nisan ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 214,2 milyar TL, bütçe gelirleri 164,1 milyar TL ve bütçe açığı 50,2 milyar TL olarak gerçekleşti. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 195,1 milyar TL ve faiz dışı açık ise 31 milyar TL olarak kaydedildi.

Nisan Ayı Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)	
Bütçe Giderleri	214.281
Faiz Giderleri	19.135
Faiz Dışı Giderler	195.146
Bütçe Gelirleri	164.114
Vergi Gelirleri	136.281
Bütçe Dengesi	-50.167
Faiz Dışı Denge	-31.033

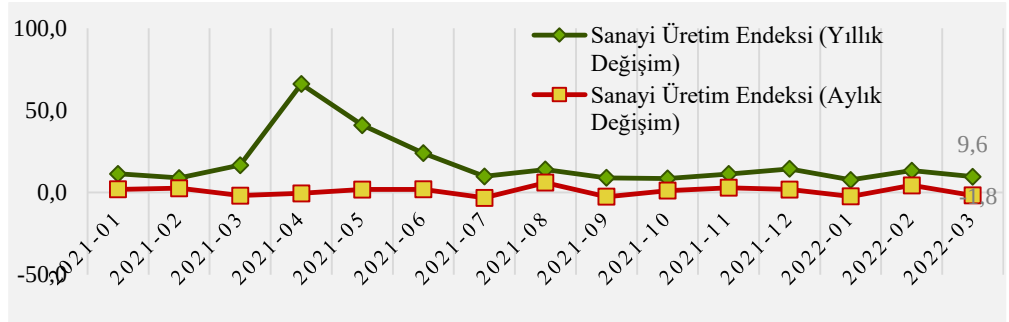
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Sanayi Üretim Endeksi Mart Ayında %9,6 Artış Gösterdi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Sanayi Üretim Endeksi verilerine göre sanayi üretim endeksi Mart 2022’de aylık olarak %1,8 azalırken, yıllık olarak %9,6 artış gösterdi.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2022 yılı Mart ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9, imalat sanayi sektörü endeksi %10,6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1.9 artış göstermiştir.

Sanayinin alt sektörleri aylık bazda incelendiğinde ise 2022 yılı Mart ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %4,9, imalat sanayi sektörü endeksi %2,2 azalmıştır. Diğer yandan elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise %4,8 artış göstermiştir.

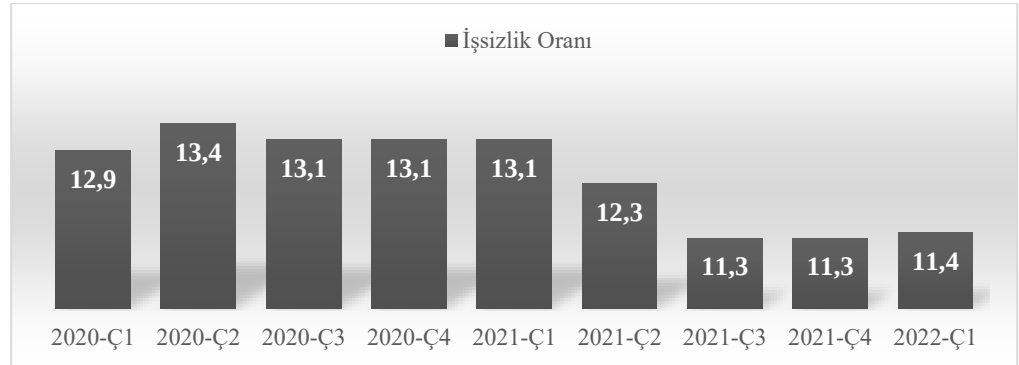
Kaynak: TÜİK

1. Çeyrekte İşsizlik Oranı %11,4 Seviyesine Ulaştı

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı 1. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 50 bin kişi artarak 3 milyon 845 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puanlık artış ile %11,4 seviyesine ulaştı.

İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı 1. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 188 bin kişi artarak 29 milyon 964 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık artış ile %46,6 oldu. Bu oran erkeklerde %64,0 seviyesindeyken kadınlarda %29,5 seviyesinde gerçekleşti.

İşgücü 2022 yılı 1. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 238 bin kişi artış göstermiş ve 33 milyon 809 bin olmuştur. İşgücüne katılma oranı ise 0,2 puanlık artışla birlikte %52,6 seviyesine ulaşmıştır. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,3, kadınlarda ise %34,2 olmuştur.

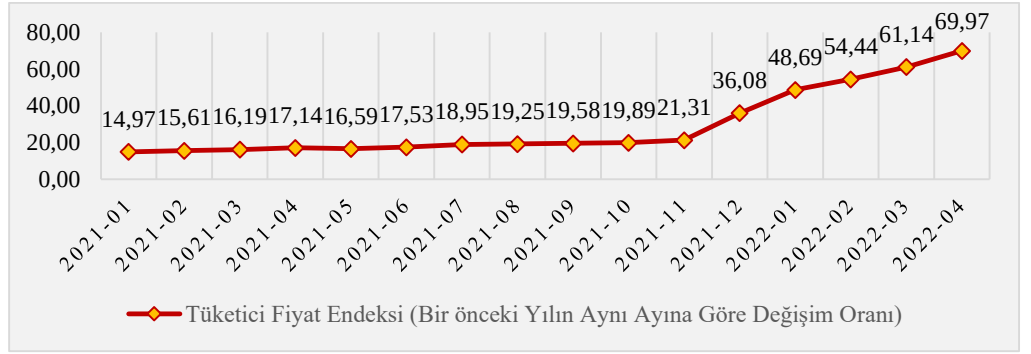
Kaynak: TÜİK

Nisan Ayında Yıllık Enflasyon %69,97

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Nisan ayına ilişkin tüketici fiyat endeksi verilerini yayımladı. TÜFE’de 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %7,25, bir önceki yılın Aralık ayına göre %31,71, bir önceki yılın aynı ayına göre %69,97 ve on iki aylık ortalamalara göre %34,46 artış kaydedildi.

Yıllık en düşük artış %18,71 ile haberleşme ana grubunda gerçekleşirken, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla %27,73 ile eğitim, %26,23 ile giyim ve ayakkabı ve %35,95 ile sağlık olmuştur. Diğer yandan, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %105,86 ile ulaştırma, %89,10 ile gıda ve alkolsüz içecekler, %77,4 ile ev eşyası olmuştur.

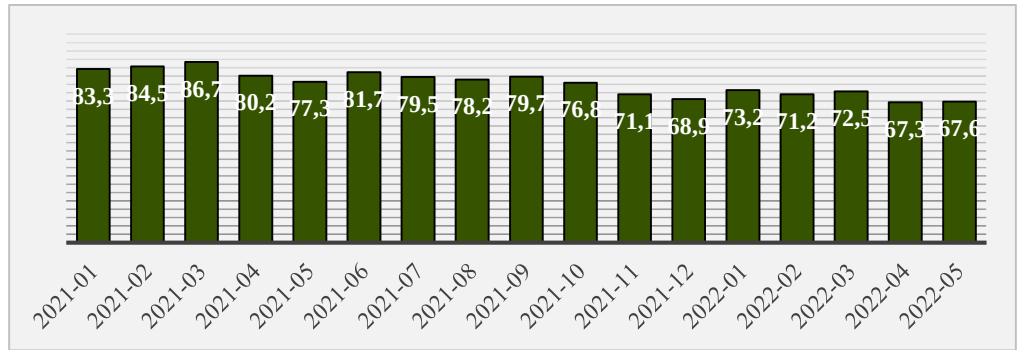
Ana harcama grupları bağlamında bakıldığında Nisan 2022’de en az artış gösteren ana gruplar %0,93 ile çeşitli mal ve hizmetler, %1,31 ile sağlık ve %2,87 ile haberleşme olmuştur. Diğer yandan aynı dönemde artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %13,38 ile gıda ve alkolsüz içecekler, %7,43 ile konut, %6,96 ile giyim ve ayakkabı olmuştur.

Kaynak: TÜİK

Tüketici Güven Endeksi Mayıs'ta Artış Gösterdi

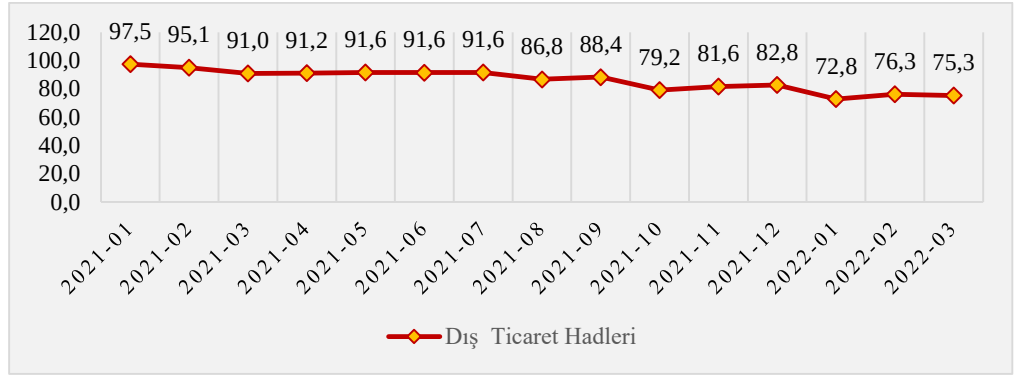
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi Mayıs ayı verileri yayımlandı. Buna göre Nisan ayında 67,3 puan olarak hesaplanan Tüketici Güven Endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre %0,4 oranında artarak 67,6 seviyesine ulaştı.

Kaynak: TÜİK

Dış Ticaret Haddi 75,3 Seviyesinde Gerçekleşti

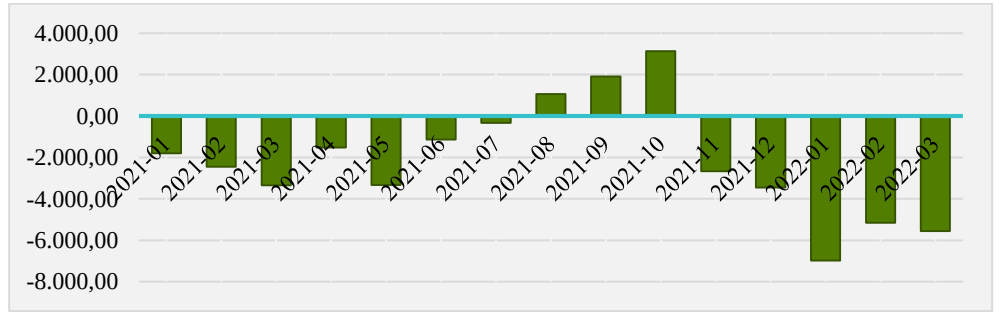
İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan ve 2021 yılı Mart ayında 91,0 seviyesinde olan dış ticaret haddi, 15,7 puan azalış ile 2022 yılı Mart ayında 75,3 olarak gerçekleşmiştir. Böylece Ocak ayında dip yapan dış ticaret haddi Şubat ayında yükseliş göstermesine karşın, Mart ayında tekrar gerilemiştir. Ayrıca ihracat birim değer endeksi Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %10,7 artarken, ithalat birim değer endeksi Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %33,7 artış göstermiştir.

Kaynak: TÜİK

Cari Açık Mart'ta 5,55 Milyar Dolara Yükseldi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan ödemeler dengesi verilerine göre Mart ayında cari açık bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 229 milyon dolar artarak, 5 milyar 554 milyon dolar oldu. Böylece 12 aylık cari işlemler açığı 24 milyar 223 milyon dolara yükseldi.

Kaynak: TCMB

Kent, Yönetim ve Çevre Araştırmaları

Etik Eğitimi ve Etik Eğitici Yetiştirilmesi İş Birliği Protokolü İmzalandı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın katılımıyla Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde “25 Mayıs Etik Günü” ve “Etik Haftası” kapsamında düzenlenen törende “Etik Eğitimi ve Etik Eğitici Yetiştirilmesi İş Birliği Protokolü”, Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER ile Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanı Sayın Zerrin GÜNGÖR tarafından imzalandı.

Cumhurbaşkanı ERDOĞAN törende yaptığı konuşmada; Türkiye’ye 2004 yılında kazandırılan önemli kurumlardan biri olan Kamu Görevlileri Etik Kurulunun, kamuda etik kültürünü yerleştirmek gayesiyle yürüttüğü çalışmaları takdirle takip ettiğini dile getirerek, kuruluşundan bugüne Kurulda görev yapan tüm üyelere teşekkür etti. Kamu Görevlileri Etik Kurulunun kurumlarla yaptığı iş birliği protokollerini, çalışmaların yaygınlığı ve etkinliği bakımından önemli gördüğünü ifade eden Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, kamu görevlilerinin etik kurallara bağlı olarak çalışmasının, tepeden tırnağa toplumun tüm kesimlerine dalga dalga yayılacak sonuçlar doğuracağını vurguladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Etik Kurulunun bu doğrultuda giderek artan çabalarını Cumhurbaşkanı olarak daima desteklediğini, desteklemeyi sürdürdüğünü belirtti. Cumhurbaşkanı ERDOĞAN, kamu görevlilerinin vazifelerini yürütürken tek bakacakları yerin Anayasa ve yasalar olduğuna dikkat çekerek, tüm kamu görevlilerinin “Etik Haftası”nı tebrik edip, Kamu Görevlileri Etik Kurulu ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanacak iş birliği protokolünün tüm taraflar için hayırlara vesile olmasını diledi.

Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER törende yaptığı konuşmada; Kamu Görevlileri Etik Kurulu iş birliğiyle bundan sonra öğretmen ve yönetici eğitimleri başta olmak üzere tüm eğitimlerde etik değerlerin yer alacağını belirtti. Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanı Sayın Zerrin GÜNGÖR törende yaptığı konuşmada, Kurul olarak etik eğitimlerine önem verdiklerini ve etik eğitimcileri yetiştirdiklerini anlattı. Gerek kamu yönetiminde gerekse toplumda etik kültürün yerleştirilmesi ve etik bilincinin güçlendirilmesi için etik eğitimlerinin artırılması ve daha çok etik eğitici yetiştirilmesi amacıyla kamu kurumları ile iş birliği protokolü imzalayarak çok daha fazla kamu görevlisine ulaşmayı planladıklarını aktardı.

Türkiye Çevre Haftası Genelgesi Yayınlandı

Türkiye Çevre Haftası ve etkinliklerini düzenleyen genelge Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla 21 Mayıs 2022 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlandı. Her yıl farklı bir temada, “Tek Bir Dünya” sloganıyla kutlanan Dünya Çevre Günü; 2022 yılında sürdürülebilir, doğa ile uyumlu, daha temiz, daha yeşil yaşam vurgusuyla kutlanacaktır.

Genelgeye göre; doğal çevrenin korunması, sürdürülebilir yaşam çevrelerinin oluşturulması, iklim değişikliği ile mücadele konularında çevre bilincinin her geçen gün giderek arttığı ülkemizde Dünya Çevre Günü kutlamalarının daha katılımcı, çok paydaşlı şekilde gerçekleştirilmesi, çevre sorunlarının ve gelişmelerin değerlendirilmesi amacıyla her yıl 5 Haziran tarihinin bulunduğu hafta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından duyurulacak bir temayla “Türkiye Çevre Haftası” olarak kutlanacaktır. Türkiye Çevre Haftası kapsamında düzenlenecek tüm etkinlikler Çevre, Şehircilik ve İklim

Değişikliği Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarla birlikte yürütülecektir. Söz konusu etkinliklerden Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek olanlar ise Cumhurbaşkanlığı himayesinde yapılabilecek, yapılacak etkinliklere ilişkin logo, afiş, duyuru, davetiye, ilan ve benzeri belge ve görsel dokümanlar kaynakların verimli kullanılması çerçevesinde, sıfır atık anlayışına uygun şekilde tasarlanacaktır. Gerçekleştirilecek etkinliklere ait giderler ise ilgili kamu kurum ve kuruluşlarca karşılanacaktır. Genelgede ayrıca “Türkiye Çevre Haftası” kapsamında tertiplenecek etkinliklerin en iyi şekilde gerçekleştirilebilmesi için ihtiyaç duyulacak her türlü destek, yardım ve kolaylığın tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca geciktirilmeksizin yerine getirilmesi” hususunda gereğinin yapılması istenmektedir. Çevrenin korunması konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla 1972 yılında düzenlenen Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı’ndan bu yana 5 Haziran’da “Dünya Çevre Günü” kutlanmaktadır.

Çevreyi Tehdit Eden E-Atıklar Geri Dönüştürülüyor

Birleşmiş Milletler (BM) tarafından sonuncusu 2020’de açıklanan Küresel E-atık İzleme Raporu’na göre, 2019’da dünya genelinde toplam 53,6 milyon ton yani kişi başı yaklaşık 7,3 kilogram elektronik atık üretilmiştir. Raporla göre, Türkiye’de toplam elektronik atık miktarı 847 bin ton, kişi başına düşen elektronik atık miktarı ise yaklaşık 10,2 kilogram olarak belirlenmiştir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca kaydedilen bilgiye göre, mevcut Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya (AEEE) Yönetmeliği’nin Güncel Avrupa Birliği Mevzuatına Uyumlaştırılması Projesi kapsamında yapılan çalışmalarda, piyasaya sürülen elektrikli ve elektronik eşya miktarının Marmara ve Ege bölgelerinde diğer bölgelere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Türkiye’de en fazla elektrikli ve elektronik eşyanın, yıllık 233 bin 747 ton ile İstanbul’da piyasaya sürüldüğü, İstanbul’u 141 bin 70 ton ile Ege Bölgesi’nin takip ettiği tahmin edilirken Kuzeydoğu Anadolu ise toplam 17 bin 661 tonla en düşük piyasaya sürülen elektrikli ve elektronik eşya miktarına sahip olduğu ortaya koyulmuştur. Kişi başına piyasaya sürülen elektrikli ve elektronik eşyada İstanbul 15,79 kilogram ile ilk sırada yer alırken, Güneydoğu Anadolu 7,7 kilogram ile son sırada yer almaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’ndan “Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği” kapsamında lisans alan tesislerde AEEE’lerin atığa uygun teknolojiler ile geri dönüşümü ya da geri kazanımı sağlamakta ve atıkların içerisinde bulunan değerli metaller ekonomiye kazandırılmaktadır. AEEE’lerin geri dönüşüm ve geri kazanımıyla ilgili, 2022 yılı Nisan ayı itibarıyla 151 çevre lisanslı tesis bulunmaktadır. Atık işleme tesislerinin kurulup işletilmesine, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nca kalkınma ajanslarının hibe

programları kapsamında destek verilmektedir. AEEE'lere yönelik toplama, taşıma, geri dönüşüm, geri kazanımının en uygun şekilde yapılması için 2020 yılı içerisinde Bakanlık tarafından "Mevcut AEEE Yönetmeliği'nin Güncel AB Mevzuatına Uyumlaştırılması Projesi" gerçekleştirilmiştir.

Kaynak: Birleşmiş Milletler, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Kadına ve Sağlık Çalışanlarına Şiddetin Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda Kabul Edildi

Kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştırılmıştır. Kanuna göre, Türk Ceza Kanunu'ndaki takdiri indirim nedenleri sınırlandırılacaktır. Failin pişmanlık içermeyen davranışları, takdiri indirim nedeni olarak kabul edilmeyecektir. Failin salt indirim almaya yönelik kılık ve kıyafetine özen

göstermesi, takım elbise giymesi, kravat takması gibi duruşmadaki şekli tutum ve davranışları, takdiri **indirim nedeni olarak** dikkate alınmayacak, takdiri indirim uygulanması halinde ise gerekçeleri kararda mutlaka gösterilecektir.

Kadına ve sağlık çalışanlarına şiddetin önlenmesine ilişkin kanun teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi

Kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi halinde **ağırlaştırılmış müebbet hapis** cezası verilecek

Failin salt indirim almaya yönelik duruşmadaki şekli tutum ve davranışları, **takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmayacak**

Kadına ve sağlık çalışanlarına karşı işlenen **kasten yaralama suçları** tutuklamaya ilişkin **katalog suçlar** arasına alınacak

Eziyet suçunun kadına karşı işlenmesi halinde cezanın 2 yıl olan alt sınırı **2 yıl 6 ay hapse** yükseltilecek

İşkence suçunun kadına karşı işlenmesi halinde cezanın 3 yıl olan alt sınırı **5 yıl hapse** çıkarılacak

Israrlı takip olarak nitelendirilen fiiller **suç** olacak

Sağlık çalışanlarıyla ilgili **Mesleki Sorumluluk Kurulu** oluşturulacak

11.05.2022

Uluslararası Araştırmalar

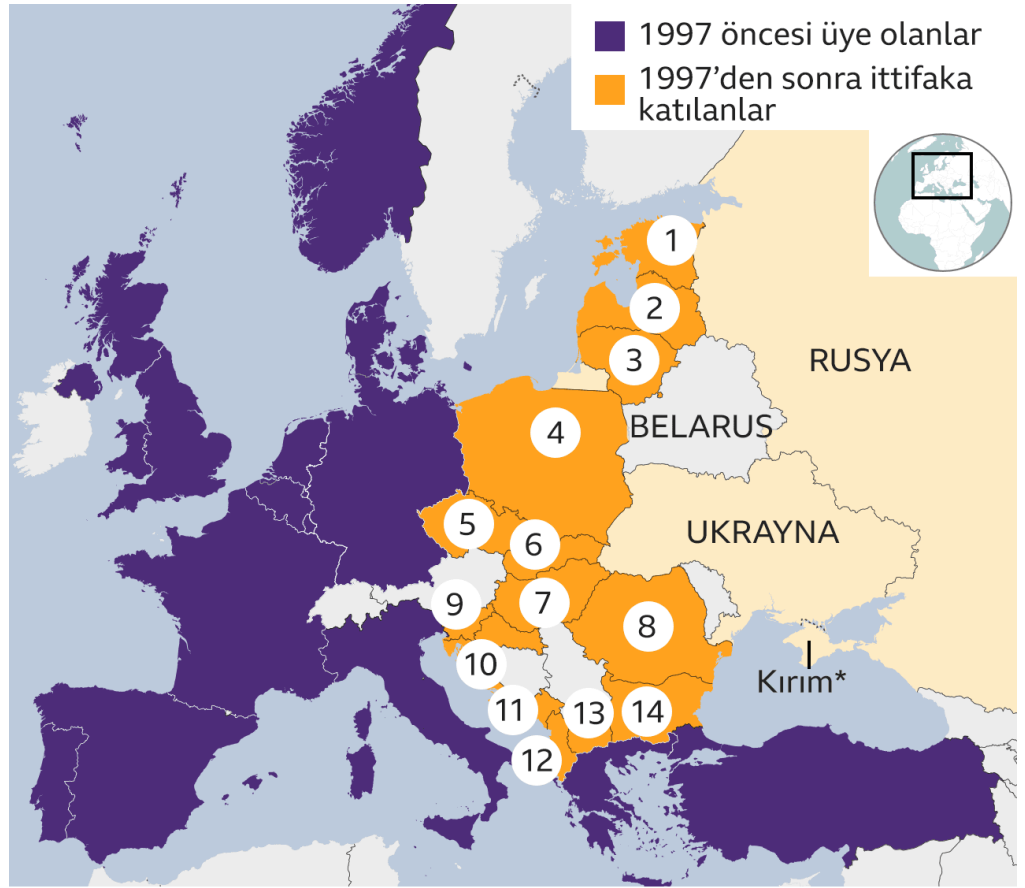
İsveç ve Finlandiya'nın NATO Üyeliği Türkiye Engeline Takıldı

Rusya'nın 24 Şubat'ta Ukrayna'yı işgale başlaması, başta Avrupa olmak üzere küresel güvenlik ortamını kökünden değiştirdi. İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Avrupa'da görülen en büyük savaşın diğer ülkelere ve kıtanın diğer coğrafyalarına sıçrama olasılığı, özellikle NATO üyesi olmayan ülkelerde güvenlik kaygılarını artırdı. NATO'nun 5'inci Maddesinin yarattığı güvenlik şemsiyesinden yararlanmak isteyen ilk ülke, Rusya ile 1300 kilometre sınır paylaşan Finlandiya oldu. İsveç kamuoyu da Fin komşularını takip etti ve ülkenin 200 yıllık tarafsızlık politikasını sonlandırdı. İki ülkenin de NATO'ya üyelik başvurusu, ittifaka yönelik önceki tarafsızlık politikasında radikal bir değişimi de beraberinde getiriyor. Bu nedenle atılan adımlar tarihi olarak görülüyor.

Ancak, NATO'nun iki ülkeyle birlikte genişleme olasılığı Türkiye'nin itirazıyla karşı karşıya. Türkiye, PKK ve YPG'ye destek verdikleri gerekçesiyle iki ülkenin NATO'ya katılımına itiraz ediyor. Bu da ittifakta genişleme krizinin kapısını açmıştır. Türkiye, 1952'den bu yana üye olduğu NATO'nun açık kapı politikasını destekleyen bir tutum izledi. Soğuk Savaş sonrası dönemde 1999 ve 2004'te eski Sovyet bloku ülkelerinin ittifaka katılmasını da desteklemiştir. İsveç ve Finlandiya'nın katılımına itirazının nedeni ise bu iki İskandinav ülkesinin, Türkiye'nin terörle mücadelesine destek vermemesi ve hatta PKK'nın Suriye uzantısı olan YPG'ye destek verdikleri iddiası. PKK; ABD, Avrupa Birliği ve İngiltere tarafından da "terör örgütü" olarak nitelendiriliyor. Ancak, PKK'ya bağlı YPG, Suriye'nin kuzeyinde IŞİD'e karşı savaşan ABD liderliğindeki koalisyonun ana ortağı durumunda. Ankara, hem İsveç hem de Finlandiya'nın PKK üyelerine ev sahipliği yaptığını dile getiriyordu. Özellikle İsveç'in YPG'ye askeri ekipman ve mali destek sağladığını söyleyerek rahatsızlığını ifade eden Türkiye, bu ülkeden yargılamak için talep ettiği 21, Finlandiya'dan talep ettiği 12 kişinin iade edilmemesini de gündemde tutuyor.

Her iki ülke de 2019 yılında Suriye'nin kuzeyinde gerçekleştirilen ve YPG'yi hedef alan Barış Pınarı Operasyonu'nun ardından Türkiye'ye silah ambargosu uyguladı. Bu da Ankara açısından iki ülkenin NATO'ya katılımını sorunlu kılan konulardan biri. Türkiye'nin İsveç ve Finlandiya üyelikleri ile ilgili olarak gündeme getirdiği bir başka argüman ise, daha önce NATO'dan ayrılan Yunanistan ve Fransa'nın ittifaka dönüş süreçleri olmuştur. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Soğuk Savaş dönemi sırasında Fransa ve Yunanistan'ın, daha önce ayrıldıkları NATO'nun askeri kanadına dönme başvurularına Türkiye'nin onay vermesini büyük bir hata olarak niteledi ve bu hatanın bir daha tekrarlanmayacağını vurguladı. Fransa ve Yunanistan, Türkiye'nin dış politikada en çok karşısına aldığı ülkeler arasında.

NATO'nun 1997 Sonrası Genişlemesi

① Estonya	⑤ Çek Cumhuriyeti	⑨ Slovenya	⑬ Kuzey Makedonya
② Letonya	⑥ Slovakya	⑩ Hırvatistan	⑭ Bulgaristan
③ Litvanya	⑦ Macaristan	⑪ Karadağ	
④ Polonya	⑧ Romanya	⑫ Arnavutluk	

*Rusya 2014'te Kırım'ı ilhak etti

Kaynak: [bbc.com](https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60138458), <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60138458>

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konunun gündeme geldiği andan bu yana yaptığı açıklamalarda da Türkiye'nin, İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya katılımına olumlu bakmayacağını vurgulamıştı. Ancak Erdoğan'ın başkanışmanı İbrahim Kalın, kapının tam kapanmadığını, Türkiye'nin güvenlik gereksinimlerinin karşılanması gerektiğini kaydederek müzakere mesajı verdi. Pek çok analist de Erdoğan'ın iki ülkeye karşı çıkmasına rağmen, müzakere etmeye istekli olacağına ve nihayetinde de ittifakın genişlemesi konusunda müttefikleriyle hemfikir olacağına inanıyor.

Türkiye-İsveç-Finlandiya arasındaki ilk görüşmeler, 15 Mart'ta Berlin'de NATO toplantısı sırasında üç ülke dışişleri bakanları arasında gerçekleşti. Taraflar arasındaki görüşmelerin hem teknik hem de siyasi düzeyde ileriki günlerde süreceği kaydedilmiştir. Sorunun çözümü için Türkiye, özellikle İsveç'ten kendi güvenliğini tehlikeye attığını düşündüğü davranışlardan ve siyasetten vazgeçmesini, YPG'ye askeri desteği kesmesini istiyor. Ayrıca başta İsveç olmak üzere NATO ülkelerinin Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunun da kalkmasını talep ediyor. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in de "değerli bir müttefik" olarak tanımladığı Türkiye'nin güvenlik ile ilgili beklentilerinin karşılanması gerektiği açıklamasından sonra Stockholm ve Helsinki yönetimlerinin Ankara'ya sunacakları paketlerin içeriği sürecin yönünü belirleyecek.

Ukrayna Krizi Farklı Boyutlarıyla Hala Gündemde

Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, Rusya'yı Donbas bölgesinde açıkça soykırım politikası uygulamak ve şehirleri küle çevirmeye çalışmakla suçladı. Zelenskiy, Rusya'nın Ukrayna'nın doğusundaki Donbas'taki saldırılarıyla, bölgedeki şehirlerin ve kasabaların yaşanamayacak hale geleceğini söyledi. "Halkımızın yaşadıkları yerlerden, ülkeden sürgün edilmesi ve sivillerin toplu katliamı, Rusya'nın soykırım politikası uyguladığının kanıtı" diyen Zelenskiy, sözlerini şöyle sürdürdü: "Donbas'ı yakmaya, yok etmeye, yaşanamaz hale getirmeye çalışıyorlar."

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ukrayna'nın işgaline yönelik kararını açıklarken, ülkede Rusça konuşanlara "soykırım" yapılmasını engellemeyi hedeflediğini iddia etmişti. Ukrayna'daki çatışmalar son günlerde Rusya'nın bölgedeki önemli hedeflerinden biri olan, ülkenin doğusundaki Luhansk bölgesine, Severodonetsk şehrinin yakınlarına yoğunlaşmış durumda. Bölgeden alınan bilgiye göre çatışmalar giderek artıyor. Luhansk Valisi, durumun "son derece kötü" olduğunu söylerken, Luhansk Ordu Komutanı Serhiy Haidai, Rusların kritik önemdeki Severodonetsk şehrini henüz ele geçiremediklerini söylüyor.

Severodonetsk Valisi Oleksandr Stryuk ise şehrin devamlı bombardıman altında olduğunu ve binaların yüzde 60'ının tamamen tahrip edildiğini söyledi. Stryuk, şehirden çıkış yollarının son derece tehlikeli olduğunu ancak Ukrayna ordusunun "güvenliği sağlamak için elinden geleni yaptığını" belirtti. Rus birlikleri ayrıca Severodonetsk'in güneyindeki Lısıçansk kentine doğru ilerliyor.

Ukraynalı yetkililer, ülkenin en büyük ikinci kenti Harkov'u savunan askeri güçlerin Rusya ordusunu püskürttüğünü ve şehrin 50 kilometre uzağındaki

Rusya sınırına ulaştığını da bildirmişti. Nüfusu yaklaşık 1 milyon 500 bin olan Harkov, Rusya'nın 24 Şubat'ta Ukrayna'yı işgale başlamasından bu yana ateş altındaydı. Ukrayna Savunma Bakanlığı sosyal medya üzerinden, sınırdaki askerlerin görüldüğü bir video da ekleyerek yaptığı paylaşımda, Rusya güçlerinin geri çekilmeye zorlandığını ve sınıra ulaşıldığını açıkladı. Ukrayna Devlet Başkanlığı, Rusya'nın Harkov'un güneyindeki Luhanks bölgesinde saldırılara devam ettiğini, Severodonetsk Hastanesi'ndeki patlamada iki kişinin öldüğünü ve dokuz kişinin yaralandığını açıkladı. Ukrayna Harkov bölgesinde dört yerleşim yerini geri aldığını açıklamıştı. Devlet Başkanı Zelenskiy, Ukrayna'nın Rus güçlerini, savaşın başından bu yana bombalanan Harkov'dan yavaş yavaş dışarı ittiğini belirtiyor.

Diğer yandan Ukrayna'da bir mahkeme, ülkenin Rusya tarafından işgali sonrası görülen ilk savaş suçları davasında tank birliği komutanı bir Rus askerini, sivil bir Ukraynalıyı öldürmekten suçlu bularak ömür boyu hapse mahkûm etti. Ukrayna güçleri tarafından esir alınan Çavuş Vadim Şişmarin, 28 Şubat'ta Ukrayna'nın kuzeydoğusundaki Çupakivka köyünde 62 yaşındaki Oleksandr Şelipov'u öldürmekten suçlu bulundu. Şişmarin mahkeme salonuna yerleştirilmiş camla çevrili sanık sandalyesinden sessizce duruşmayı izledi ve hakkındaki karar okunurken, hiçbir tepki göstermedi. Çavuş Şişmarin duruşmalarda Ukraynalı sivil Şelipov'u vurduğunu itiraf etti ama emirleri uyguladığını söyledi, Şelipo'un eşinden af diledi. Rusya, askerlerinin Ukrayna işgali sırasında sivilleri hedef almadığını söylüyor ama Ukrayna'ya göre 11 binden fazla savaş suçu iddiası var. Ukrayna'nın başkenti Kiev'de yapılan duruşma, bir yandan da Ukrayna açısından, bir Rus askerinin, uluslararası savaş kurallarını çiğneyerek bir sivil öldürdüğünü kuşkuya yer bırakmayacak şekilde dünyaya göstermek açısından önem taşıyor.

Vadim Şişmarin Duruşmayı Camla Çevrili Sanık Bölmesinden İzledi

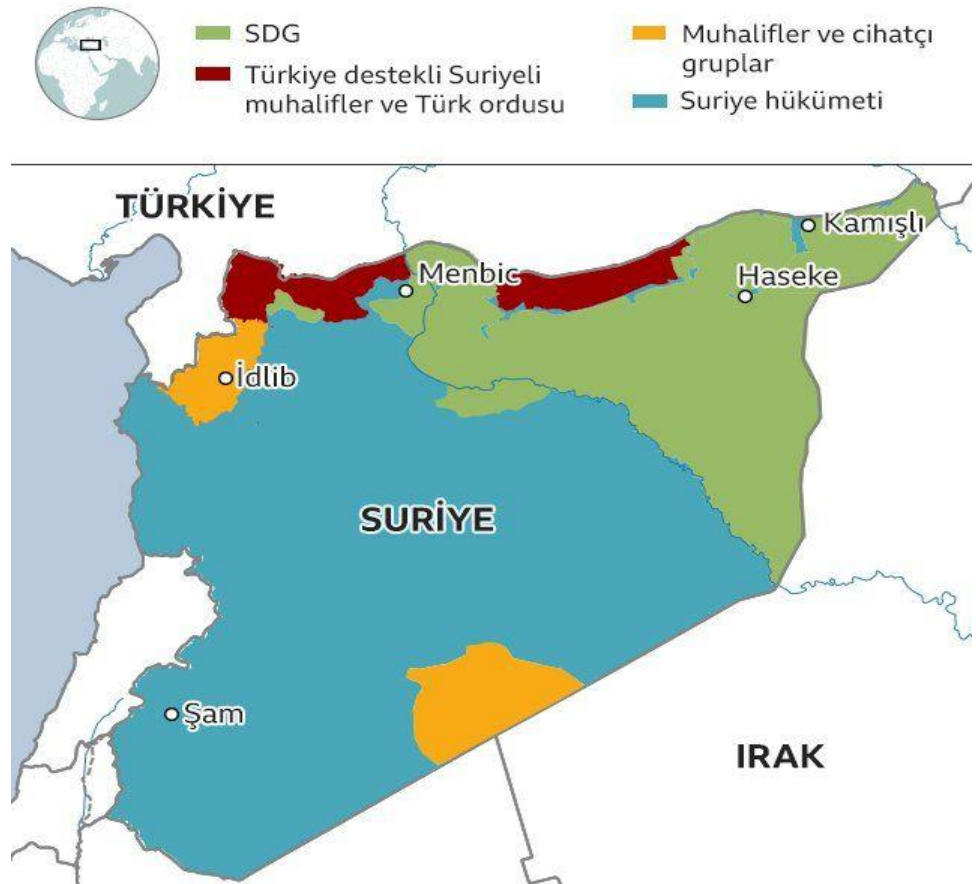

Kaynak: bbc.com, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-61548950>

Türkiye'nin Suriye'de ve Güneyde Güvenli Bölge Vurgusu

Uzun zamandan beri Suriye'nin kuzeyinde 30 kilometre derinliğinde “güvenli bölge” oluşturmayı hedefleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan bu doğrultuda yeni bir askerî harekâtın sinyalini verdi. Rusya'nın Ukrayna'da meşgul olduğu, ABD'nin Rusya'yı Suriye'den sıkıştırmak istediği, Ankara'nın Finlandiya ve İsveç'in NATO üyeliğini pazarlık konusu yaptığı bir dönemde Erdoğan “Güney sınırlarımız boyunca 30 kilometre derinlikte güvenli bölgeler oluşturmak için başlattığımız çalışmaların eksik kısmıyla ilgili adımları atmaya başlıyoruz. Perşembe günü Milli Güvenlik Kurulu'nda kararımızı alacağız” ifadelerini kullandı. Erdoğan, “Ülkemize ve güvenli bölgelerimize yapılan saldırıların merkezi konumundaki alanlar harekât önceliğimizin başında yer almaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, istihbaratımız, emniyet güçlerimiz hazırlıklarını tamamlar tamamlamaz bu operasyonlar başlayacaktır” diye ekledi. En son geçtiğimiz sene Ekim ayında sınır ötesi operasyonun yasal zemini oluşturan tezkere meclisten geçirilmiş, akabinde sahada hareketlilik artmış ama Rusya ve ABD'den yeşil ışık gelmeyince plan ötelenmişti.

Suriye'de Son Durum

Kaynak: bbc.com, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-61575173>

Suriye Ulusal Ordusu çatısı altında 35 bin milisin iki ana koldan harekete geçeceği ve 910 kilometrelik sınırın üçte ikisinin kapatılacağı söyleniyordu. Türk medyası hedefte Tel Rıfat, Menbic, Ayn İsa ve Tel Temir'in olduğunu yazmıştı. Buralar Türk ordusu ve bağlı milis güçlerin Suriye Demokratik Güçleri (SDG) ve YPG ile kesişme noktaları olarak biliniyor. Ayn İsa ve Tel Temir, Barış Pınarı ile tutulan iki bölgenin güneyinde M-4 yolunun üzerinde bir nevi ateşkes hattı olarak duruyor. M-4'ün stratejik önemini Türkiye'nin tampon bölge kurgusunun lehine çevirmek için Ayn İsa ve Tel Temir 2019'dan beri hedefte tutuluyor. Ayn İsa el değiştirirse güneyde Rakka'ya inen yol, Kobani ile Kamışlı arasındaki bağlantı ve Menbic ile Fırat'ın doğusu arasındaki ilişki kesilmiş olacak. Bu durumda Menbic doğudan da baskı altına alınacak. Menbic'in kaybı Fırat'ın doğusunun Halep ve civarıyla ilişkisinin darbe alması anlamına da geliyor.

2019'daki harekâttan sonra Fırat'ın doğusunda askeri denklem dramatik şekilde değişmişti. ABD Menbic, Kobani, Sırrin, Ayn İsa ve Tel Temir'deki güçlerini güneydoğuya ve petrol alanlarına çekerken Ruslar Tabka Üssü, Ayn İsa'daki 93'üncü Tugay, Sırrin Hava Üssü ve Kamışlı Havaalanı'na yerleşti. Ruslar ayrıca Menbic, Amude, Dirbesiye, Kobani ve Haseke'de varlık göstermeye başladı. Rusların bulunduğu üs ve noktaların sayısı 18'e ulaştı. Benzer şekilde Fırat'ın doğusunda pek çok yere intikal eden Suriye ordusu, Kobani ve Kamışlı dahil Türkiye ile sınır hatlarına yerleşti. Amerikan güçlerinin bulunduğu üslerin dördü Barış Pınarı ile kontrol edilen alanın doğusunda Amude, Himo, Kahtaniye/Tırbespiye, Malikiye/Derik ve Rimelan'da bulunmaktadır.

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı

Kaynak: <https://www.aa.com.tr>

Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı her yıl 19 Mayıs tarihinde kutlanan milli bayramlarımızdan biridir. “Ya istiklal ya ölüm! düşüncesiyle yürütülen Kurtuluş Savaşı’nın başlangıcı olarak tarihe geçen olayda Atatürk, Bandırma Vapuru ile Samsun’a çıkmıştır. Bağımsızlık mücadelesinin başladığı bu gün, gençlik ve spor bayramı olarak kutlanmaktadır. İlk defa 1926 yılında “Gazi Günü” adı altında Samsun’da kutlanan bayram günümüzde Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde resmi bayram olarak kabul edilmektedir.

Kaynak: <https://www.aa.com.tr>

Bahar Bayramı Hıdırellez

Hıdırellez, Türklerin hâkim olduğu coğrafyalarda kutlanan bir bahar bayramıdır. Bereket, bolluk ile şifayı simgeleyen Hızır ile İlyas peygamberlerin buluştukları gün olarak kabul edilen Hıdırellez, farklı inanış ve geleneklerde kutlanıyor. Her yıl 6 Mayıs tarihinde Türkiye'nin yanı sıra birçok ülkede geleneksel bayram olarak kutlanan Hıdırellez baharın habercisidir.

Kaynak: ntv.com.tr

UNESCO “Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri”nde de yer alan Hıdırellez, Türkiye ve dünyada renkli ritüellerle kutlandı. Kutlamalarda dilek dileme, ateş üstünden atlama yaygın uygulamalardır.

Kaynak: haberturk.com.tr

Hıdırellez asırlardır Türkiye'nin yanı sıra Balkanlar ile Kazakistan, Türkmenistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Azerbaycan gibi ülkelerde geleneksel bir bayram olarak biliniyor. Bu önemli günde sağlık, bolluk, bereket, şans getirileceğine inanılan ve yöreden yöreye değişen farklı ritüelleri hala görmek mümkün. Geçmişten bugüne uzanan bu geleneklerin kimisi şehirleşmenin etkisiyle unutulmaya yüz tutarken bazıları ise hâlâ yaşatılmaya çalışılıyor.

İşçi Bayramı Tüm Dünyada Kutlandı

Kaynak: ntv.com.tr

1800'lü yıllar çalışma şartlarının çok kötü oluşu ve işçilerin az ücretle istihdam edildiği yıllardı. Günde 14-15 saat çalışan işçiler iş yeri güvenliği, sağlık koşulları, hak ve özgürlükler açısından herhangi bir hakka sahip değildi. 1886 yılında Amerika'nın Chiago kentinde tekstil işçilerinin gerçekleştirdiği eylem kanla bastırıldı. 1400 işçi işten atıldı ve 4 işçi yaşamını yitirdi. 1 Mayıs 1886 yılında 1 Mayıs 1886 yılında 8 saatlik iş günü mücadelesinde önderlik yaptıkları için dört işçi önderi idam edildi. İşçi önderlerinin cenaze törenine yüz binlerce insan katıldı. 1889'da işçi örgütleri Paris'te düzenledikleri kongrede gösteriler düzenlendi. 1890'dan itibaren 1 Mayıs emek ve dayanışma günü olarak kabul edildi.

Kaynak: ntv.com.tr

ABD 1 Mayıs'ı Kabul Etmiyor

ABD 136 yıl geçse de 1 Mayıs'ı İşçi Bayramı olarak kabul etmemektedir. Ülkede "Emek Günü", 1 Mayıs yerine eylülün ilk pazartesi günü kutlanıyor; genelde tatil ve eğlence günü olarak değerlendiriliyor. Ancak dünyada ve Türkiye'de 1 Mayıs çeşitli etkinliklerle kutlandı.

Kaynak: ntv.com.tr

Mayıs Yedisi Şenlikleri

Trabzon'un Beşikdüzü İlçesi'nde her yıl "Mayıs Yedisi Şenlikleri" yapılmaktadır. Bu yıl yapılan şenlikler 2000 yılında meydana gelen deniz kazasında hayatlarını kaybeden 38 kişi için anma töreniyle başladı. Törenin

ardından şenlikler kapsamında yayla göçü için değişik eşyalarla hayvanlarını süsleyen bölge halkı, Ağasar Deresi'nin Karadeniz ile buluştuğu bölgede deniz suyu ile hayvanlarını yıkadılar.

Kaynak: <https://besikduzu.meb.gov.tr/>

Bize Ulaşın

- Email: sam@ktu.edu.tr
- Twitter: [@sam_ktu](https://twitter.com/sam_ktu)
- Facebook: [@ktusam2020](https://facebook.com/ktusam2020)
- Instagram: [@sam_ktu](https://instagram.com/sam_ktu)
- Youtube: [KTÜ Stratejik Araştırma Merkezi](https://youtube.com/ktu_stratejik_arastrirma_merkezi)
- Website: <https://www.ktu.edu.tr/sam>

YÖNETİM KURULU

Müdür

Doç. Dr. Özgür TÜFEKÇİ

Müdür Yardımcıları

Doç. Dr. Abdullah UZUN

Dr. Öğr. Ü. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Üyeler

Prof. Dr. Bünyamin ER

Doç. Dr. İsmail KÖSE

Doç. Dr. Umut ÜZAR

Dr. Öğr. Ü. Cenk BEYAZ

ÇALIŞMA GRUPLARI

Ekonomik Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Doç. Dr. Umut ÜZAR

Arş. Gör. Tuğçe ADIMLI
Sema ŞEKER

Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Ü. Hüseyin YADİGAROĞLU

Doç. Dr. Bayram SEVİNÇ
Dr. Öğr. Ü. Cenk BEYAZ
Arş. Gör. İlhan BİLİCİ

Kent, Yönetim ve Çevre Araştırmaları Çalışma Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Ü. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Doç. Dr. Abdullah UZUN
Öğr. Gör. Fatma NALBANT
Arş. Gör. Tülay DEMİR
Arş. Gör. Kubilay DÜZENLİ
Arş. Gör. Nisa ERDEM
Arş. Gör. Abdülgazi YIKICI
Kübra ÖZDEMİR
Aynur YILDIRIM

Uluslararası Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Doç. Dr. Vahit GÜNTAY

Doç. Dr. İsmail KÖSE
Arş. Gör. Göktuğ KIPRIZLI
Arş. Gör. Fevzi KIRBAŞOĞLU
Ceren HAKYEMEZ
Dilek KARADENİZ
Mehmet Can ALBAYRAK
Nurfer GEZER
Aleyna TEMİZ
Münevver YAVUZ

